

ปัญหาของนักศึกษาแพทย์ในการให้บริการห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นางสาวารมูช เศียวตระกูล

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๖

ISBN 974-562-068-8

010304

117191798

๕

**PROBLEMS OF MEDICAL STUDENTS IN UTILIZING LIBRARY SERVICES,
FACULTY OF MEDICINE, PRINCE OF SONGKLA UNIVERSITY**

Miss Woranuch Tiautrakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

ISBN 974-562-068-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาของนักศึกษาในแพทย์ในการให้บริการห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
โดย นางสาวรณช ติยะตระกูล
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา นางวงศัวรรณ วงศ์สุภา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สุประสิทธิ์ นุมนาค
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ นุมนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อัมพร ทัศนะ
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อัมพร ทัศนะ)

นางวงศัวรรณ วงศ์สุภา
.....กรรมการ
(นางวงศัวรรณ วงศ์สุภา)

ทวี รุ่งจินดา
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ทวี รุ่งจินดา)

กฤษณภูมิ
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษณภูมิ กฤษณภูมิ)

มานัญญา
.....กรรมการ
(นางวิภาวรรณ มานัญญา)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาของนักศึกษาแพทย์ในการใช้บริการห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 ชื่อผู้คิด นางสาววรุณ เดียวตระกูล
 อาจารย์ที่ปรึกษา นางวงศ์วรรณ วงศ์สุภา
 ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
 ปีการศึกษา ๒๕๒๔

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาของนักศึกษาแพทย์ในการใช้ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ตลอดจนสำรวจบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดที่จัดบริการให้แก่ นักศึกษาแพทย์ เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของนักศึกษาแพทย์ที่ติดต่อบริการต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการเหล่านั้น

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่ นักศึกษาแพทย์คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตั้งแต่ชั้นปีที่ ๓-๖ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๔ กลุ่มจำนวนประชากรทั้งหมด ๒๔๐ คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ๒๔๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

นักศึกษาแพทย์ประสบปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดทั้ง ๓ ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย ปัญหาที่นักศึกษาประสบระดับมาก คือ หนังสือตำราทางการแพทย์ภาษาไทยมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการ ไม่ทราบแหล่งที่เก็บวิทยานิพนธ์ และสิ่งพิมพ์รัฐบาล หนังสือพิมพ์ไม่อยู่กับที่ และไม่ทราบว่าห้องสมุดมีบริการโสตทัศนวัสดุประเภทใดบ้าง

อัตราต้องการใช้บริการห้องสมุดต่อบริการที่ห้องสมุดจัดให้อยู่ในระดับปานกลาง และระดับมาก บริการที่นักศึกษาแพทย์ต้องการในระดับมาก คือ บริการยืม-คืนหนังสือ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการหนังสือจอง และบริการแนะนำการใช้ทรัพยากรวารสาร สำหรับวัสดุสิ่งพิมพ์ที่นักศึกษาแพทย์ต้องการในระดับมาก

ได้แก่ หนังสือตำราทางการแพทย์ภาษาไทยและอังกฤษ วารสารวิชาการทางการแพทย์
ภาษาไทย และหนังสือพิมพ์

นักศึกษาแพทย์มีความพอใจบริการวัสดุห้องสมุด และคู่มือช่วยค้นต่าง ๆ ที่
ห้องสมุดจัดให้ในระดับปานกลาง และระดับมาก บริการที่มีความเหมาะสมระดับน้อย
คือ บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง และ จำนวนหนังสือตำราทางการแพทย์
ภาษาไทย

ผลการวิจัยครั้งนี้บรรณารักษ์สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง
บริการห้องสมุดให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาแพทย์ เช่น ปรับปรุงระบบการ
จัดเก็บวิทยานิพนธ์และสิ่งพิมพ์รัฐบาล การเลือกเพิ่มจำนวนหนังสือทางการแพทย์ภาษาไทย
และอังกฤษ และวารสารวิชาการทางการแพทย์ภาษาไทย เป็นต้น

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ห้องสมุดโรงเรียนแพทย์ทุกแห่ง
ควรร่วมมือกันระหว่างห้องสมุดให้มากขึ้น เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน สถาบันการ
ศึกษาวินิจฉัยพยาธิศาสตร์ ภูมิภาคโรคเฉพาะทาง และแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย
ควรผลิตหนังสือและวารสารวิชาการทางการแพทย์ภาษาไทยเพิ่มขึ้น และควรควบคุม
มาตรฐานสิ่งพิมพ์ที่ผลิตด้วย

Thesis Title **Problems of Medical Students in Utilizing
Library Services, Faculty of Medicine,
Prince of Songkla University**

Name **Miss Woranuch Tiautrakul**

Thesis Advisor **Mrs. Wongwan Vongsuphar**

Department **Library Science**

Academic Year **1982**

ABSTRACT

The purposes of this research are: to study problems of medical students in using the library of Faculty of Medicine, Prince of Songkla University, Hat-Yai Campus; to survey the library services provided for them; and to collect, thier suggestions to be used as guideline for improving the library services.

The data were gained through 240 questionnaires, distributed to 3rd - 6th year medical students, 1982 academic year as 100 percent of the total number. The results can be summarized as follows:

The medical students had problems in utilizing library services at three levels of high, moderate, and low. Their problems at high level were: inadequacy of Thai medical textbooks; unaccess to theses and government publications; the inorderly arrangement of newspapers; and the unpopularity of audiovisual services.

The ratio of needed library services and their provisions were at moderate and high level. The needed library services at high level were: circulation services; introduction to library use; reserved books service; using journal index. The printed materials that the medical students needed at high level were Thai and English medical textbooks, Thai medical journals and newspapers.

Most of the library services, library materials and reference tools were moderately and highly satisfied. The less satisfied library services were: subject bibliography compiling and provision of the Thai medical textbooks.

The results of this research can be served as a guideline for improving library services, and fulfilling the needs of the medical students in shelving system of theses and government publications, and selection of Thai medical books as well as Thai medical journals etc.

Additional recommendations are: the medical school libraries and other medical institutions should have a good cooperation among them for their resources sharing. The medical schools, medical institutions, special medical associations and the Thai Medical Associations should produce more Thai medical textbooks and journals of high standard.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือของคุณวงศ์วรงค์ วงศ์สุภา
บรรณารักษ์ฝ่ายบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า หอสมุดคณะแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้กรุณาใช้เวลาอันมีค่า
ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขเนื้อหาของเรื่อง ตลอดจนชี้แจงเอกสารสำนวนภาษา ตั้งแต่ต้น
จนกระทั่งสำเร็จ และได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ทวี รื่นจินดา
หัวหน้าภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พรหมพิมล กุลบุญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประภาวดี สืบสนธิ อาจารย์ใน
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้กรุณา
ให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ มากมาย จึงขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะแพทย-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่กรุณาให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์
จากการสัมภาษณ์ ขอขอบคุณนักศึกษาระดับปีที่ ๓-๖ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนขอขอบคุณ
เพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความสนับสนุน ให้กำลังใจ และความช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จลงได้ด้วยดี

วรนุช เตียวตระกูล

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการแผนภูมิประกอบ	ฉ

บทที่

๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
สมมติฐานของการวิจัย	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๔
วิธีดำเนินการวิจัย	๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๕
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	๕
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
๒. ห้องสมุดแพทย์และบริการ	๑๖
ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	๑๘
ประวัติ	๑๘
การบริหารงานของห้องสมุด	๒๒
งบประมาณ	๓๑
ครุภัณฑ์	๓๓
บุคลากร	๓๔

	หน้า
ประเภทของวัสดุสิ่งพิมพ์	๓๕
ลักษณะและประเภทของบริการ	๓๖
๓. วิธีดำเนินการวิจัย	๔๔
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๔๔
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๖
การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๖
๔. การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์	๔๘
สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๘
สภาพการใช้บริการห้องสมุด	๔๙
ปัญหาของนักศึกษาแพทย์ในการใช้บริการวัสดุ สิ่งพิมพ์ และ	
คู่มือช่วยค้นต่าง ๆ	๕๘
ความต้องการของนักศึกษาแพทย์ในบริการวัสดุ สิ่งพิมพ์ และ	
คู่มือช่วยค้นต่าง ๆ ที่มีในห้องสมุด	๗๑
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาแพทย์	๗๗
๕. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๘๖
สรุปผลการวิจัย	๘๖
อภิปรายผล	๘๗
ข้อเสนอแนะ	๑๐๔
แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต	๑๑๑
บรรณานุกรม	๑๑๒
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	๑๒๐
ข. แผนผังห้องสมุด	๑๔๓
ประวัติผู้เขียน	๑๔๕

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

๑.	งบประมาณที่ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ได้รับระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๒๑-๒๕๒๖	๓๑
๒.	การจัดซื้อหนังสือ-วารสารตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๒๑-๒๕๒๕	๓๒
๓.	อัตราค่าจ้างของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ปีงบประมาณ ๒๕๒๖	๓๔
๔.	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามชั้นปีและเพศ	๔๔
๕.	ห้องสมุดที่นักศึกษาใช้บ่อยที่สุด	๕๐
๖.	เหตุผลที่นักศึกษาแพทย์เลือกใช้ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์บ่อยที่สุด ..	๕๐
๗.	ความรู้เรื่องห้องสมุดของนักศึกษาแพทย์	๕๑
๘.	วิธีการที่นักศึกษาแพทย์เรียนรู้การใช้ห้องสมุด	๕๑
๙.	การเดินทางมาใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาแพทย์	๕๒
๑๐.	ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดของนักศึกษาแพทย์	๕๓
๑๑.	ช่วงเวลาที่นักศึกษาแพทย์ใช้บริการห้องสมุดเป็นประจำ	๕๔
๑๒.	เวลาที่นักศึกษาแพทย์ขอมาใช้ห้องสมุดเป็นประจำ	๕๕
๑๓.	บริการของห้องสมุดที่นักศึกษาแพทย์เคยใช้เป็นประจำ	๕๖
๑๔.	วัสดุห้องสมุดที่นักศึกษาแพทย์เคยใช้บริการ	๕๗
๑๕.	แรงจูงใจให้นักศึกษาแพทย์มาใช้บริการห้องสมุด	๕๘
๑๖.	ปัญหาทั่วไป	๕๙
๑๗.	ปัญหาสถานที่และครุภัณฑ์	๖๐
๑๘.	หนังสือตำราและหนังสือทั่วไปทางการแพทย์	๖๒
๑๙.	ปัญหาวัสดุห้องสมุด หนังสืออ้างอิง	๖๓
๒๐.	ปัญหาวัสดุห้องสมุด วารสารวิชาการ	๖๔
๒๑.	ปัญหาวัสดุห้องสมุด วารสารสาระสังเขป	๖๕
๒๒.	ปัญหาวัสดุห้องสมุด วิทยานิพนธ์และสิ่งพิมพ์รัฐบาล	๖๖
๒๓.	ปัญหาวัสดุห้องสมุด หนังสือพิมพ์และคู่มือการใช้ห้องสมุด	๖๗

ตารางที่

หน้า

๒๔. ปัญหาวัสดุห้องสมุด:บรรณนิเวศวารสารทางการแพทย์	๖๔
๒๕. ปัญหาวัสดุห้องสมุด:บัตรทะเบียนวารสาร	๖๕
๒๖. ปัญหาวัสดุห้องสมุด:บัตรรายการ	๖๕
๒๗. ปัญหาวัสดุห้องสมุด:โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์	๗๐
๒๘. ปัญหาบุคลากร	๗๑
๒๙. ระดับความต้องการและประโยชน์ที่นักศึกษาแพทย์ได้รับจากบริการ ต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดอยู่เป็นประจำ	๗๒
๓๐. ระดับความต้องการและประโยชน์ที่นักศึกษาแพทย์ได้รับจากวัสดุ สิ่งพิมพ์และคู่มือช่วยค้นต่าง ๆ ที่มีในห้องสมุด	๗๔
๓๑. ความต้องการในบริการที่นักศึกษาแพทย์ต้องการให้ห้องสมุดจัดเพิ่มขึ้น	๗๖
๓๒. ความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์เกี่ยวกับความเหมาะสมของบริการ ต่าง ๆ ของห้องสมุด	๗๗
๓๓. ความเหมาะสมของสถานที่และครุภัณฑ์	๗๘
๓๔. ความเหมาะสมในความทันสมัยของวัสดุสิ่งพิมพ์และคู่มือช่วยค้น	๗๙
๓๕. ความเหมาะสมในด้านขอบเขตเนื้อหาของวัสดุสิ่งพิมพ์และคู่มือช่วยค้น	๘๐
๓๖. ความเหมาะสมในด้านจำนวนวัสดุสิ่งพิมพ์และคู่มือช่วยค้น	๘๑
๓๗. ความเหมาะสมในด้านการจัดเก็บวัสดุสิ่งพิมพ์และคู่มือช่วยค้น	๘๒
๓๘. ความเหมาะสมในด้านประโยชน์ของสิ่งพิมพ์และคู่มือช่วยค้น	๘๓
๓๙. ความเหมาะสมในด้านบุคลากร	๘๔
๔๐. ความเหมาะสมในด้านระเบียบการใช้ห้องสมุด	๘๕

รายการแผนภูมิและแผนผังประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

๑. แผนภูมิการแบ่งหน่วยงานทั้งหมด	๒๖
๒. แผนภูมิจานาบริหาร	๒๗
๓. แผนภูมิจานาเทคนิค	๒๘
๔. แผนภูมิจานาบริการผู้ใ้	๒๙
๕. แผนภูมิจานาวารสาร	๓๐